

PYTANIE PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 13/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy należne pracownikowi wynagrodzenie za pracę winno być zasądzone w kwocie uwzględniającej składki na ubezpieczenie społeczne potrącone z wynagrodzenia pracownika oraz zaliczkę na podatek dochodowy?”

UCHWAŁA IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 32/2000 – z dnia 13 czerwca 2001 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów sądu Najwyższego:

Okres nauczania religii w katechizacji parafialnej w ramach stosunku pracy przed dniem 25 października 1991 r. jest okresem pracy nauczycielskiej w rozumieniu art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (jedn. tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 46/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy dopuszczalna jest droga sądowa o ustalenie (art. 189 k.p.c.), że powód w czasie II wojny światowej wykonywał pracę przymusową na rzecz III Rzeszy?”

III CZP 43/2001

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy ograniczenie przewidziane w przepisie art. 1105 § 3 k.p.c. stosuje się również przed doręczeniem odpisu pozwu?”

III CZP 44/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy ograniczenie wysokości całego wpisu stosunkowego w § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określania wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154, poz. 753 z późn. zm.) do kwoty 100.000 zł oznacza, że kwota ta stanowi zarazem górną granicę podstawy naliczenia wpisów ułamkowych przewidzianych w tym rozporządzeniu?”

III CZP 47/2001

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepis art. 25 c ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1998 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 ze zm.) ma zastosowanie również do osób pełniących funkcje kierownicze na podstawie niepracowniczego stosunku zobowiązaniowego?

a w przypadku udzielenia odpowiedzi negatywnej na powyższe pytanie:

Czy dla ważności umowy o obowiązku powstrzymania się przez osobę pełniącą funkcję kierowniczą na podstawie niepracowniczego stosunku zobowiązaniowego od zajmowania się interesami konkurencyjnymi po zaprzestaniu pełnienia tej funkcji, koniecznym jest zamieszczenie w tej umowie zobowiązania przedsiębiorcy do zapłaty stosownego odszkodowania za okres trwania ograniczenia?”

III CZP 45/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy administracyjnemu tytułowi wykonawczemu wydanemu przez bank na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z 31 stycznia 1989 r. Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359 z późn. zm.) przed wejściem w życie ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.), na podstawie którego wszczęta została egzekucja administracyjna następnie umorzona z powodu jej bezskuteczności,

można obecnie nadać klauzulę wykonalności w trybie art. 96-98 Prawa bankowego z 1997 r., traktując go jako bankowy tytuł egzekucyjny, o ile spełnia on wymogi z art. 96 ust. 2 tego prawa?

2. Czy w wymienionej wyżej sytuacji przy pozytywnej odpowiedzi na zagadnienie wskazane w punkcie 1 możliwe jest nadanie klauzuli wykonalności na zasadzie art. 788 § 1 k.p.c. i art. 789 k.p.c. na rzecz banku będącego następcą prawnym banku, który wystawił wspomniany administracyjny tytuł wykonawczy?

3. Czy w przypadku negatywnej odpowiedzi na zagadnienia prawne wymienione w punkcie 1 i 2 możliwe jest obecnie ponowne wszczęcie i prowadzenie egzekucji administracyjnej uregulowanej ustawą z 2 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedn. tekst: Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161 z późn. zm.) przez bank, który wystawił administracyjny tytuł wykonawczy, a wszczęta przez niego egzekucja administracyjna została umorzona przed wejściem w życie Prawa bankowego z 1997 r.?

4. Czy w przypadku pozytywnej odpowiedzi na zagadnienie prawne wymienione w punkcie 3 dopuszczalne jest nadanie administracyjnemu tytułowi wykonawczemu wydanemu przez bank pod rządem Prawa bankowego z 1989 r. klauzuli wykonalności na zasadzie art. 788 § 1 i art. 789 k.p.c. na rzecz innego banku jako następcy prawnego banku, który wystawił wspomniany administracyjny tytuł wykonawczy?”

III CZP 48/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy po wejściu w życie § 8 ust. 1 pkt 9 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 września 1997 r. w

sprawie szczegółowych zasad przydziału, opróżnienia i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz tymczasowych kwater przeznaczonych dla policjantów (M. P. Nr 76, poz. 707) nadal jest dopuszczalna droga sądowa w sprawach o opróżnienie lokali mieszkalnych wymienionych w art. 90 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zm.) skierowanych przeciwko osobom, które nigdy nie miały uprawnień do korzystania z tych lokali?”

III CZP 49/2001

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy komornik wnosząc zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie kosztów egzekucyjnych (art. 770 zd. 4 k.p.c.) obowiązany jest do uiszczenia wpisu sądowego od tego zażalenia?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 23/2001 – z dnia 4 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu:

Prokurator – w postępowaniu zabezpieczającym prowadzonym na jego polecenie – jest zobowiązany do uiszczenia stosunkowej opłaty egzekucyjnej przewidzianej w art. 45 ust. 1 i 3 oraz zaliczki, o której mowa w art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882 ze zm.).

III CZP 29/2001 – z dnia 7 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Lublinie:

Zakazy przewidziane w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679 ze zm.) dotyczą tego przedsiębiorcy, który był adresatem wydanych z ich udziałem decyzji stwierdzających nabycie prawa użytkowania wieczystego gruntów i prawa własności budynków.

III CZP 33/2001 – z dnia 7 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu:

„1. Czy czynność bankowa dokonana przez przedstawiciela (pełnomocnika) banku jest czynnością dokonaną bezpośrednio z bankiem w rozumieniu art. 97 ust. 1 Prawa bankowego (Dz. U. z 1997 r. Nr 140, poz. 939 ze zm.)?

2. Czy sąd odwoławczy po rozpoznaniu zażalenia wierzyciela na postanowienie sądu pierwszej instancji o oddaleniu jego wniosku o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności – uwzględniając to zażalenie – winien wydać postanowienie o zmianie zaskarżonego orzeczenia poprzez nadanie klauzuli wykonalności, czy też postanowienie o uchyleniu zaskarżonego postanowienia i przekazaniu sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania?”

postanowiono odmówić udzielenia odpowiedzi.

III CZP 17/2001 – z dnia 11 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

Nadaniu tytułowi wykonawczemu – obejmującemu należne

Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych składki – klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika celem ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego małżonków, nie stoi na przeszkodzie brak w tym tytule sądowej klauzuli wykonalności przeciwko dłużnikowi.

III CZP 34/2001 – z dnia 20 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

Wystawiony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych administracyjny tytuł wykonawczy, który dla potrzeb wpisania hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej przedmiot ustawowej wspólności majątkowej dłużnika i jego małżonka winien być zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi, nie wymaga uprzedniego nadania sądowej klauzuli przeciwko dłużnikowi.

III CZP 16/2001 – z dnia 21 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łomży:

Prawomocny wyrok orzekający rozwód może być podstawą wpisu w księdze wieczystej współwłasności w częściach ułamkowych na rzecz byłych małżonków.

III CZP 21/2001 – z dnia 21 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Rzeszowie:

Dokumenty wymienione w art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.) stanowią podstawę wpisu do księgi wieczystej hipoteki na użytkowaniu wieczystym, przysługującym dłużnikowi banku, jeżeli oświadczenie woli o ustanowieniu hipoteki na rzecz banku złożone zostało w

formie aktu notarialnego.

III CZP 30/2001 – z dnia 26 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

Droga sądowa nie przysługuje w sprawie o zasądzenie opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, ustalonej w decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 36 ust. 3 i 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (jedn. tekst: Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.).

III CZP 32/2001 – z dnia 26 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Elblągu:

Przepis art. 58 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jedn. tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.) nie wyłącza wstąpienia w stosunek najmu lokalu mieszkalnego w budynkach szkolnych i użytkowanych przez szkoły przez osoby nie będące nauczycielami ani pracownikami zatrudnionymi w szkołach, na podstawie przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 ze zm.).

III CZP 27/2001 – z dnia 27 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu:

Należności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek, z mocy art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) podlegały zabezpieczeniu hipoteką ustawową tylko na nieruchomościach dłużnika.

III CZP 28/2001 – z dnia 27 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

Przewidziany w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 ze zm.) w brzmieniu nadanym mu przez art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1317) obowiązek orzeczenia przez sąd o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego lub o braku takiego uprawnienia odnosi się tylko do byłego najemcy lokalu podlegającego opróżnieniu i osób z nim stale w tym lokalu zamieszkałych.

III CZP 35/2001 – z dnia 27 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

Przepisy art. 36 i art. 36 a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1317 ze zm.) mają zastosowanie wyłącznie do byłych najemców lokalu objętego żądaniem pozwu o nakazanie jego opróżnienia, oraz do osób zamieszkałych z nimi stale w chwili orzekania.

III CZP 20/2001 – z dnia 29 czerwca 2001 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

„Czy były właściciel nieruchomości posiada roszczenie o rozwiązanie umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste w trybie art. 240 k.c. w sytuacji, gdy użytkownik wieczysty nie wniósł

w terminie budynku określonego w tej umowie a oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste uniemożliwia dochodzenie roszczenia o zwrot nieruchomości o jakim mowa w art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 r. Nr 115, poz. 741 z późn. zm.)?”
postanowiono odmówić udzielenia odpowiedzi.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

III CKN 1382/2000 – postanowienie z dnia 25 stycznia 2001 r.

Brak w pisemnej sentencji wyroku rozstrzygnięcia o całości żądania powoduje, że w tej części wyrok nie istnieje, także wtedy gdy ogłoszono o całości żądania.

II CKN 365/2000 – wyrok z dnia 26 stycznia 2001 r.

1. Odstąpienie od umowy o dzieło na podstawie art. 644 k.c. wywiera skutek od chwili dokonania. Jednoczesna zapłata wynagrodzenia nie jest przesłanką skuteczności odstąpienia.

2. Skuteczność odstąpienia od umowy o dzieło nie jest zależna od jednoczesnej zapłaty wynagrodzenia, jakie obowiązany jest zapłacić zamawiający.

IV CKN 255/2000 – wyrok z dnia 2 lutego 2001 r.

Prowadzenie działalności gospodarczej bez wymaganej koncesji nie stanowi wystarczającej przesłanki do uznania jej za czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 16

kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 ze zm.).

II CKN 393/2000 – postanowienie z dnia 23 lutego 2001 r.

Postępowanie, w którym powód dochodzi wierzytelności uznanej przez sędziego-komisarza i wpisanej na listę wierzytelności w postępowaniu upadłościowym następnie prawomocnie umorzonym (art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 170 § 1 prawa upadłościowego) podlega umorzeniu.

II CKN 403/2000 – wyrok z dnia 23 lutego 2001 r.

Bank może potrącić wierzytelność przysługującą mu w stosunku do wierzytelności przysługującej posiadaczowi lokaty terminowej.

III CKN 322/2000 – wyrok z dnia 21 marca 2001 r.

Przedstawienie weksla do zapłaty (art. 38 prawa wekslowego) polega na umożliwieniu trasatowi (wystawcy weksla własnego) jako posiadaczowi weksla zapoznania się z oryginałem weksla w miejscu jego płatności.

V CO 3/01 – postanowienie z dnia 6 kwietnia 2001 r.

Sądem właściwym do zabezpieczenia powództwa w Polsce w sprawie toczącej się przed sądem zagranicznym jest sąd, przed którym powództwo mogło być wytoczone.

II CKN 1349/2000 – postanowienie z dnia 12 kwietnia 2001 r.

Ograniczenia działania sądu z urzędu nie mają zastosowania w postępowaniu układowym (art. 9 § 1 prawa o postępowaniu

układowym).

II CZ 35/01 – postanowienie z dnia 10 maja 2001 r.

Przedstawienie okoliczności, które uzasadniałyby rozpoznanie kasacji, ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 393³ § 1 pkt 3 i art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c.), polega na przytoczeniu jego treści i wskazaniu argumentów prawnych, które z reguły prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 19/2001

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy sąd pierwszej instancji, ponownie rozpoznając sprawę po uchyleniu wcześniej wydanego wyroku, może samodzielnie zadecydować – przy milczeniu sądu odwoławczego w tym względzie – które dowody nie miały wpływu na uchylenie wyroku i przy zgodzie stron poprzestać na ich ujawnieniu na podstawie art. 441 § 2 k.p.k., czy też ujawnione w tym trybie mogą być tylko dowody, co do których sąd odwoławczy stwierdził, że nie miały wpływu na uchylenie wyroku?”

2. Czy przewidziana w art. 442 § 2 k.p.k. możliwość odstąpienia przez sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy od bezpośredniego przeprowadzania dowodów, odnosi się do każdego wcześniej przeprowadzonego dowodu, czy też możliwość ta doznaje ograniczenia zwłaszcza ze względu na znaczenie dowodu dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy?”

I KZP 20/2001

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przedawnienie wykonania kary biegnie również w czasie jej odbywania?”

UCHWAŁA IZBY KARNEJ

I KZP 5/2001 – z dnia 20 czerwca 2001 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

Pełnienie funkcji publicznej, o której mowa w art. 228 § 1 k.k., obejmuje czynności ordynatora w publicznym zespole opieki zdrowotnej, zarówno związane z administrowaniem, jak i udzielaniem świadczeń zdrowotnych wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. z 1997 r. Nr 28, poz. 152 ze zm.) oraz w art. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) – finansowanych ze środków publicznych.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

V KKN 525/98 – wyrok z dnia 21 grudnia 2000 r.

Skazanie w wyniku dokonania ustaleń faktycznych z tak rażącym naruszeniem zasad oceny dowodów, przejawiającym się brakiem obiektywizmu, dowolnością ocen lub zdeterminowaniem ich poczynionymi a priori domniemaniami, że przy zachowaniu tych zasad nie znajdowałoby ono podstaw faktycznych, niezależnie od przyjętych oceny wiarygodności dowodów – jest oczywiście niesłuszne (art. 537 § 2 in fine k.p.k.).

Jeżeli Sąd Najwyższy stwierdza oczywistą niesłuszność

skazania w toku kontroli wywołanej wniesieniem zasadnej kasacji w sprawie, w której nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, to w miejsce ocen poczynionych przez sądy orzekające z rażącym naruszeniem prawa przyjmuje własne oceny i – po uchyleniu zapadłych wyroków – uniewinnia oskarżonego.

V KKN 504/2000 – wyrok z dnia 5 stycznia 2001 r.

Przeszkoda procesowa sformułowana w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., w postaci rei iudicatae, zachodzi wówczas, gdy uprzednio zakończone zostało prawomocnie postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby. Jeśli więc występuje tożsamość czynu przypisanego tej samej osobie w różnych postępowaniach, z których pierwsze zostało prawomocnie zakończone, wyrok wydany w drugiej sprawie podlega uznaniu za nieważny zgodnie z dyspozycją art. 101 § 1 pkt 3 k.p.k. Dotyczy to sytuacji, gdy przedmiot postępowania w pierwszej z owych spraw pokrywa się z przedmiotem postępowania w sprawie następnej, a także gdy przedmiot postępowania prawomocnie zakończonego obejmuje w całości przedmiot postępowania w sprawie następnej i wykracza poza ten przedmiot.

V KKN 3/01 – wyrok z dnia 2 marca 2001 r.

1. Zasada sformułowana w art. 118 k.p.k. odnosi się nie tylko do czynności procesowych stron, ale także i czynności innych uczestników postępowania, w tym podmiotów określonych w art. 521 k.p.k., a nawet do czynności organów postępowania.

2. Przez „uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia” – w rozumieniu art. 45 § 2 kodeksu wykroczeń po nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 28 sierpnia 1998 r. – rozumieć należy

zarówno uchylenie rozstrzygnięcia kolegium w trybie określonym w art. 515 k.p.k., jak i uchylenie prawomocnego wyroku sądu w sprawie o wykroczenie w trybie kasacji.

V KKN 631/98 – wyrok z dnia 2 marca 2001 r.

Publikowanie jako „odpowiedzi” tekstu nadesłanego do redakcji jako „sprostowanie” wyczerpuje w przypadku opatrzenia takowego tekstu komentarzem, znamiona przestępstwa z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. prawo prasowe.

IV KKN 617/2000 – postanowienie z dnia 7 marca 2001 r.

1. Brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, by zarządzenia podjęte w następstwie wydania postanowienia o anonimizacji i w celu jego wykonania, jak to przewiduje § 2 art. 184 k.p.k., mogły być w swym zakresie szersze, niż sama zasadnicza decyzja, jaką w tym przedmiocie podjęto na podstawie § 1 tego przepisu.

2. Dopuszczenie w procesie karnym dowodu z zeznań świadka anonimowego oznacza, że dowód ten (przeprowadzony zgodnie ze standardem określonym w art. 6 ust. 1 i 3 lit. d Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności), jak każdy inny dowód ujawniony w postępowaniu podlega swobodnej ocenie, której zasady nie sprzeciwiają się ustaleniu sprawstwa oskarżonego także wówczas, gdy dowód ze źródła anonimowego jest w sprawie jedynym dowodem bezpośrednim albo też poszlaką, które logicznie zamykają łańcuch kolejnych, występujących w materiale dowodowym poszlak, w sposób, który jednoznacznie wskazuje na fakt główny.

III KKN 492/99 – wyrok z dnia 15 marca 2001 r.

Zbiegnięcie z miejsca zdarzenia w rozumieniu art. 145 § 4 k.k. z 1969 r. (analogicznie: art. 178 k.k.) ma miejsce wówczas, gdy sprawca oddala się z miejsca wypadku w zamiarze uniknięcia odpowiedzialności, w szczególności uniemożliwienia lub utrudnienia ustalenia jego tożsamości, okoliczności zdarzenia i stanu nietrzeźwości (na tle art. 178 k.k. także pozostawania pod wpływem środka odurzającego).

V KKN 481/99 – wyrok z dnia 2 kwietnia 2001 r.

Oparcie odpowiedzialności Skarbu Państwa za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie (art. 552 § 4 k.p.k.) na ryzyku pozostaje w spójności z uregulowaniem nakładającym na Państwo odpowiedzialność odszkodowawczą w warunkach określonych w art. 552 § 1 i 2 k.p.k., także w sytuacji, gdy na poczet prawomocnie orzeczonej kary, której skazany nie powinien był ponieść, zaliczono okres tymczasowego aresztowania. W obu wypadkach racją odpowiedzialności Państwa na zasadzie ryzyka jest to, by dolegliwości poniesionych kar lub stosowania tymczasowego aresztowania, zostały zrekompensowane skazanemu lub oskarżonemu, gdy wynik postępowania (toczącego się również po uprawomocnieniu się orzeczenia) wykazał, że nie powinien on ponieść odpowiedzialności karnej, bądź poniósł ją w rozmiarze większym, niż określony w ostatecznym rozstrzygnięciu w sprawie.

III KKN 13/01 – postanowienie z dnia 6 kwietnia 2001 r.

1. Art. 451 k.p.k., odnoszący się tylko do oskarżonych pozbawionych wolności, jest przepisem szczególnym w stosunku do unormowania art. 450 § 2 i 3 k.p.k., regulującego – w zgodzie z

art. 6 ust. 1 i 3 lit. c Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – prawo (a nie obowiązek) uczestniczenia w rozprawie odwoławczej zarówno tych oskarżonych, jak i odpowiadających z wolnej stopy. Stanowi on o zakresie gwarancji realizacji tych uprawnień, przewidzianej dla oskarżonych, którzy z prawa do osobistej obrony chcą skorzystać i o to wnoszą.

2. Brak deklaracji ze strony pozbawionego wolności oskarżonego w kwestii wzięcia udziału w rozprawie odwoławczej traktować należy jako równoznaczny z brakiem rzeczywistej woli oskarżonego co do realizacji tego uprawnienia, chyba że z okoliczności sprawy wynika konieczność uzyskania od niego wyraźnego stanowiska, związana z potrzebą pouczenia go o przysługującym mu prawie na podstawie art.16 § 2 k.p.k.

II KKN 349/98 – postanowienie z dnia 9 kwietnia 2001 r.

Dążenie sprawcy do zaspokojenia swojego popędu płciowego, nie należy do znamion przestępstwa zgwałcenia (art. 168 k.k. z 1969 r., analogicznie: art. 197 k.k.). Dla przyjęcia, że sprawca swoim czynem wyczerpał znamiona tego przestępstwa jest bowiem istotne nie to, w jakim sprawca działał celu, lecz to, czy swoim zachowaniem – odpowiadającym ustawowemu opisowi - dopuścił się zamachu na wolność seksualną ofiary.

Z zamachem na wolność seksualną mamy do czynienia nie tylko wtedy, gdy osoba pokrzywdzona nie akceptuje aktu obcowania płciowego, ale także wtedy, gdy jej brak akceptacji odnosi się do sposobu, w jaki sprawca aktu tego dokonuje.

III KO 53/99 – postanowienie z dnia 12 kwietnia 2001 r.

Nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie karne, o jakim

mowa w art. 544 § 1 i 2 k.p.k., orzeczenie Sądu Najwyższego, którym Sąd ten oddalił kasację.

V KKN 47/01 – postanowienie z dnia 9 kwietnia 2001 r.

Przestępstwo uporczywego uchylania się od łożenia na utrzymanie osób uprawnionych (art. 209 § 1 k.k.) nie zawsze jest przestępstwem podobnym do przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności od sprawcy, albo małoletnią lub nieporadną w rozumieniu art. 207 k.k.

V KKN 517/2000 – wyrok z dnia 15 maja 2001 r.

Jeśli oskarżony nie składa wniosku o doprowadzenie go na rozprawę odwoławczą, nie wolno domniemywać, że rezygnuje on z przysługującego mu prawa do osobistego reprezentowania na rozprawie swoich interesów (art. 451 k.p.k.). Tego rodzaju faktyczne domniemanie jest usprawiedliwione wówczas, gdy oskarżony nie składa takiego wniosku po prawidłowym zawiadomieniu go o przysługującym mu uprawnieniu (art. 16 § 2 k.p.k.).

W świetle art. 451 k.p.k. interpretowanego w powiązaniu z art. 450 § 2 k.p.k. i art. 6 ust. 3 *in principio* Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, obowiązek wyznaczenia obrońcy z urzędu aktualizuje się jedynie wówczas, gdy oskarżony, który przejawiał wolę uczestniczenia w rozprawie odwoławczej, został takiego uprawnienia pozbawiony przez odmowę sprowadzenia go na rozprawę odwoławczą.

IV KO 21/2001 – postanowienie z dnia 17 maja 2001 r.

Rzeczą sądów jest takie orzekanie, aby także w opinii publicznej nie powstawały wątpliwości co do tego, że wydawane

orzeczenia są wolne od jakichkolwiek pozaprocesowych wpływów, podyktowane jakimikolwiek innymi przesłankami, niż te, które wynikają z materiału dowodowego i treści ustaw. Autorytet wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie unikały prowadzenia spraw dla nich trudnych z uwagi na stanowisko bądź pełnioną przez oskarżonego funkcję.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ

WKN 31/2000 – postanowienie z dnia 23 stycznia 2001 r.

Nie można zasadnie przyjąć, że rażące naruszenie prawa materialnego przez błędne nakazanie w wyroku liczenia biegu orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów od dnia popełnienia czynu, zamiast od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, miało istotny wpływ na treść wyroku w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., jeżeli naruszenie to niewiele zmieniło dolegliwość tego środka na korzyść oskarżonego.

WZ 16/01 – postanowienie z dnia 3 kwietnia 2001 r.

Dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania na podstawie art. 264 § 2 k.p.k. wymaga ustalenia, że stosowanie tego środka uzasadnia przesłanka ogólna określona w art. 249 § 1 k.p.k. a nadto zachodzi przynajmniej jedna z przesłanek szczególnych wymienionych w art. 258 k.p.k.

WZ 17/01 – postanowienie z dnia 10 kwietnia 2001 r.

Nie pobiera się należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych od żołnierzy posiadających określony w tym przepisie status tylko w chwili wydania orzeczenia skazującego lub warunkowo umarzającego postępowanie (arg. z art. 625 k.p.k.).

WZ 20/01 – postanowienie z dnia 26 kwietnia 2001 r.

Rozstrzygając o kosztach procesu poniesionych przez oskarżyciela posiłkowego z tytułu ustanowionego przez niego pełnomocnika, sąd nie jest upoważniony do obniżenia opłaty

określonej w umowie zawartej pomiędzy adwokatem a klientem, jeżeli ustalona opłata nie przekracza czterokrotnej minimalnej stawki dla danej czynności, o której mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.).

WKN 9/01 – postanowienie z dnia 10 maja 2001 r.

Żołnierz, który po wyznaczeniu do służby lub będąc w służbie, o jakiej mowa w art. 357 § 1 k.k., wbrew zakazowi przewidzianemu w art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.), spożywa napoje alkoholowe na terenie jednostki wojskowej i w następstwie tego wprawia się w stan nietrzeźwości, popełnia jeden czyn, który powinien być kwalifikowany wyłącznie jako przestępstwo określone w art. 357 § 1 k.k.